

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Maaliskuu 2007

Q1

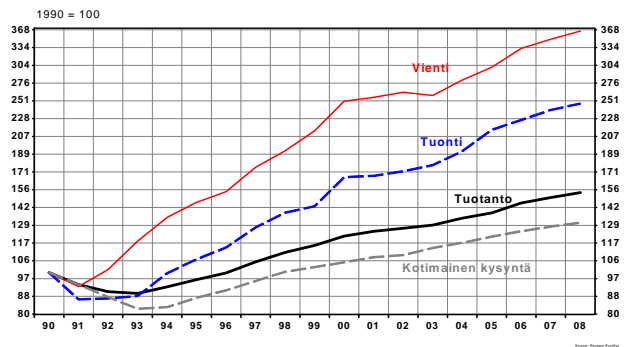
Sisällysluettelo

Kansainvälinen talous.....	2
Kuviot	4
Kotimaiset suhdanteet.....	7
Kuviot ja taulukot.....	9
Ennustevertailua.....	12

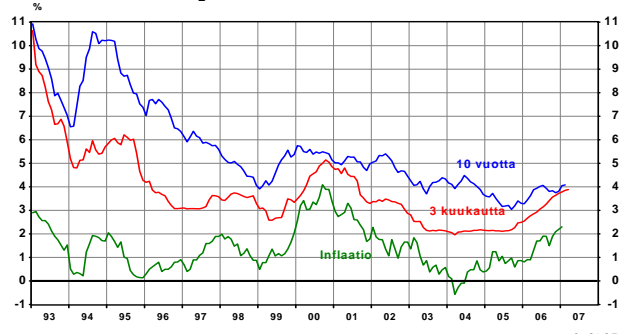
*Julkaisu on luettavissa Internetissä
www.sampopankki.fi/taloukskatset.
Katsaus ilmestyy kolmen kuukauden vä-
lein.*

Tarjonta ja kysyntä

Volyyymi-indeksi

Korot ja inflaatio Suomessa

SAMPO PANKKI OYJ

Unioninkatu 22, Helsinki, puhelin 010 515 15, faksi 09 654 346, 00075 SAMPOPANKKI

Sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@sampo.fi, verkkopalvelut www.sampopankki.fi, puhelinpalvelut 0200 2580

Maailmantalous jatkaa melko vahassa vedossa

Maailmantaloudessa on nyt takana neljä poikkeuksellisen vahvan kasvun vuotta. Erityisen vauhdikkaasti tuotanto on kohonnut Aasian kehittyvillä markkinoilla, Venäjällä, Baltianmaissa sekä eräissä Latinalaisen Amerikan maissa. Yhdysvalloissa, EU-maissa ja Japanissa kasvuvauhti on ollut kohtalaista, mutta selvästi hitaampaa kuin monilla kehittyvillä markkinoilla. Tänä vuonna on edellytykset viidennelle nopean kasvun vuodelle maailmantaloudessa. Jossain määrin vauhti kuitenkin hidastuu niin teollisuusmaissa kuin muuallakin. Rahamarkkinakorot nousevat vielä muutaman kymmenyksen euroalueella, mutta Yhdysvalloissa ollaan jo korkokäyrän lakipisteessä.

Yhdysvalloissa kasvuvauhti hidastuu ainakin hieman

Vuonna 2006 Yhdysvaltain kokonaistuotannon volyyymi kasvoi 3,3 prosenttia eli kymmenyksen enemmän kuin edellisenä vuotena. Viennin volyyymi kohosi 9 prosenttia ja tuonnin noin 6 prosenttia. Yksityisten kulutusmenojen määrä nousi 3,2 prosenttia eli hieman hitaammin kuin edellisenä vuotena. Julkiset kulutusmenot ja investoinnit kasvoivat noin 2 prosenttia. Yksityisten investointien nousu hidastui vuonna 2006 vajaan 3 prosenttiin edellisen vuoden 7,5 prosentista, kun asuntoinvestoinnit vähenivät.

Teollisuustuotannon kasvu tyrehtyi viime vuoden lopulla, ja vielä tammikuussakin ostopäällikköindeksi kertoi lievästä supistumisesta. Kuitenkin helmikuussa tunnelmat hieman piristyivät. Samalla teollisuuden varastot ovat lisääntyneet, joten teollisuustuotanto kasvaneen tänä vuonna hyvin verkkaisesti. Kuluttajien luottamus on säilynyt verraten optimistisena. Tuoreimmat kuluttajabarometrit viittaavat siihen, ettei akuuttia kulutuksen kasvun tyrehtymistä ole näköpiirissä. Kuitenkin asuntomarkkinoilla uudisrakentamisen volyyymi sekä asuntokauppojen määrät ovat alentuneet selvästi toissavuoden huippulukemista. Asuntojen hinnat ovat polkeneet jokseenkin paikoiltaan yli vuoden ajan, mikä Yhdysvaltain taloushistoriassa on hyvin harvinaista.

Työllisten määrä on kohonnut Yhdysvalloissa yhtäjaksoisesti aina vuoden 2003 syksystä lähtien. Samalla työttömyysaste on alentunut yli 6 prosentista noin 4,5 prosenttiin eli melko lähelle vuoden 2000 pohjalukemia, jotka olivat alimpia sitten 1970-luvun alun. Kuluvana vuonna työttömyysaste pysynee 4,5-5 prosentissa.

Kuluttajahinnat kohosivat viime vuonna keskimäärin 3,2 prosenttia eli kaksi kymmenystä hitaammin kuin edellisenä vuotena. Vuoden 2006 lopulla halventunut raakaöljy painoi inflaatiolukemat kahden prosentin tuntumaan. Pohjainflaatio (pl. energia ja tuoreruoka) oli viime vuonna 2,5 prosenttia, jossa nousua edellisestä vuodesta oli kaksi kymmenystä. Mikäli suuremmilta öljymarkkinasokeilta säästytään, voi Yhdysvaltain inflaatio asettua tänä vuonna hieman runsaaseen kahteen prosenttiin.

Yhdysvaltain talous on melko herkässä tilassa ulkoisille häiriövaikutuksille. Kotitalouksien velat ovat jatkaneet nousuaan, ja neljännes neljännekseltä on tehty uusia ennätyksiä velkaantumisasteessa (velat / vuositulot). Samalla kotitalouksien säästämisaste on liikkunut miinuksien puolella jo toista vuotta. Tätäkään ei aiemmin ole koettu. Ulkomaankaupassakin vientitulojen alijäämä on kärjistynyt entisestään. Vaihtotaseen vaje tavoittelee jo 900 miljardin dollarin vuosilukemia. Tosin viime kuukausien ulkomaankauppatilastot ovat kertoneet alijäämän kasvun pysähtymisestä. Liittovaltion budjettivaje on sentään asteittain pienentynyt, joskin budjettiehdotukset sotamenojen lisäämiseksi saattavat kääntää vajeen uuteen kasvuun. Kaikesta huolimatta kokonaistuotanto kasvaneen tänä vuonna runsaat kaksi prosenttia eli hieman hitaammin kuin kahtena edellisenä vuotena. Keskuspankki pitää ohjauskorkonsa ennallaan lähikuukausina, ja pieni alennus on mahdollista sitten kesän jälkeen.

Kehittyvässä Aasiassa kasvu jatkuu vahvana

Kiinan talous on kasvanut nopeasti jo vuosikausia. Vuoden 2006 bruttokansantuote kohosi lähes 11 prosenttia, kun teollisuustuotannon määrä kasvoi 17 prosenttia. Vähittäiskaupan myynnin arvo kohosi 14 prosenttia. Huimasta kasvutahdista huolimatta inflaatio on ollut maltillista, ainakin virallisten tilastojen mukaan. Kuluttajahinnat kohosivat viime vuonna 1,5 prosenttia ja edellisenäkin vuonna alle 2 prosenttia. Asuntojen hinnat ovat nousseet viitisen prosenttia. Ulkomaankaupan ylijäämä on paisunut, ja kauppatase oli viime vuonna noin 180 mrd. dollaria vientivoittoinen. Keskuspankin valuuttavaranto on kohonnut jo yli 1000 miljardiin dollariin. Kiinan valuutan vaihtoarvo suhteessa dollariin on vahvistunut asteittain noin 6 prosenttia sen jälkeen, kun täydellinen sidonta dollariin lakkautettiin kesällä 2005. Vahvistumispaineeat jatkuvat tänä vuonna.

Kiinan talous kasvaa tänäkin vuonna tuntuvasti nopeammin kuin läntisten teollisuusmaiden taloudet. Valtiovalta yrittää hillitä vauhtia, joten bruttokansantuote lisääntyneekin tänä vuonna "vain" 8-9 prosenttia. Siten Kiinan merkitys maailmantalouteen lisääntyy edelleen. Yhä useammalla yritystoiminnan alalla Kiina on kohoamassa maailman suurimmaksi tekijäksi, ja bruttokansantuotteeltaankin se on jo nyt selvä kakkonen.

Kiinan suunnalla monissa *muissakin kehittyvän Aasian maissa* talous on kasvanut viime aikoina voimakkaasti. Intian kokonaistuotanto kohosi viime vuonna 9 prosenttia. Koreassa, Thaimaassa, Malesiassa ja Filippiineillä on edetty 5-6 prosentin tahtia. Kasvu jatkuu lähes samalla tasolla myös tänä vuonna. Intiassa kasvunäkymät ovat hyviä, joskin perinteiset ylikuumenemisilmiöt nostavat päätään, kun vaihtotase on painunut alijäämäiseksi ja inflaatio vauhdittunut.

Japanin kokonaistuotannon määrän kasvoi viime vuonna 2,2 prosenttia eli kolme kymmenystä nopeammin kuin edellisenä vuotena. Vienti lähti 10 prosenttia ja tuonti 5 prosenttia. Kiinteät investoinnit kohosivat 3 prosenttia, mutta yksityinen kulutus kasvoi vain prosentin ja julkinen kulutus polki paikoillaan. Pitkän deflaatiokauden jälkeen kuluttajahinnat ovat viime kuukausina ylittäneet juuri ja juuri edellisen vuoden tason. Lyhyet markkinakorot ovat vain marginaalisesti nollan yläpuolella ja obligaatiokorotkin alle kahden prosentin. Japanissa ulkomaankauppa on ollut ylijäämäistä aina 1980-luvun alusta alkaen, mutta julkisen sektorin alijäämä on erittäin suuri. Kotitalouksien velat ovat melko suuria. Yritysten ja kuluttajien luottamusindikaattorit ovat verraten positiivisia, joten Japanin talous kasvaa tänäkin vuonna pari prosenttia.

Euroalueen kasvu piristyi viime vuonna, tänä vuonna tahti hieman laantunee

Euroalueen talouskasvu vauhdittui vuonna 2006, ja viimeisellä neljänneksellä tuotanto oli jo 3,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Koko vuoden bruttokansantuote kohosi 2,8 prosenttia eli kaksinkertaisella nopeudella edelliseen vuoteen verrattuna. Viennin ja tuonnin volyymit kohosivat noin 8 prosentista. Investoinnit lisääntyivät 4,5 prosenttia. Euroalueen yksityinen kulutus kasvoi vajaat kaksi prosenttia ja julkinen kulutus kaksi prosenttia. Työttömyys euroalueella on vähentynyt asteittain, ja kuluvan vuoden alussa työttömyysaste oli painunut 7,4 prosenttiin. Vaihtotase on pysynyt jokseenkin tasapainossa.

Euroalueen piristyminen on siis ollut viennin ja investointien varassa. Yritysten luottamusindikaattorit viittaavat siihen, että vientivetoinen kasvu jatkuu tänäkin vuonna. Kuluttajien varovaisuus on hieman hälvetty, mutta kulutuksen vauhdittumista ei ole nähtävissä tänäkään vuonna. Euroalueen suurimmassa taloudessa Saksassa sulatellaan arvonlisäveron korotuksen aiheuttamaa kustannustaakkaa, ja ainakin kuluvan vuoden alussa kaupan myyntimäärät notkahtivat viime vuoden lopun kirivaiheen jälkeen. Onkin ilmeistä, että euroalueen talouskasvu hidastuu tänä vuonna hieman, ja kokonaistuotanto kohonnee noin 2 prosenttia. Samalla työttömyyskin voi vielä hieman alentua.

Euriborkorot nousevat enää hieman

Euroalueen inflaatiovauhti liikkui viime kesänä 2,5 prosentissa. Sitten syyskuusta lähtien inflaatio painui hieman alle 2 prosentin, kun öljyn hinta halpeni tuntuvasti. Vastaavasti energiakuluista puhdistettu ns. pohjainflaatio nopeutui viime kesän 1,5 prosentista kuluvan vuoden alun 1,9 prosenttiin. Keskuspankki onkin katsonut välttämättömäksi jatkaa rahapolitiikkaansa kiristämistä nostamalla ohjauksen runsaassa vuodessa 2,0 prosentista 3,75 prosenttiin. EKP:n välittömät inflaatiopelot näyttävät hieman hälvettyneen, mutta euroalueen rahamäärän nopea kasvu (8-9 prosenttia) sekä odotukset seuraavista palkkaneuvotteluista pitävät keskuspankin valppaana. Onkin ilmeistä, että EKP nostaa ohjauksensa 4,0 prosenttiin kesällä. Tällöin euriborkorot liikkuisivat 4,1-4,3 prosentin haarukassa. Loppuvuotena euriborit pysyivät melko vakaina.

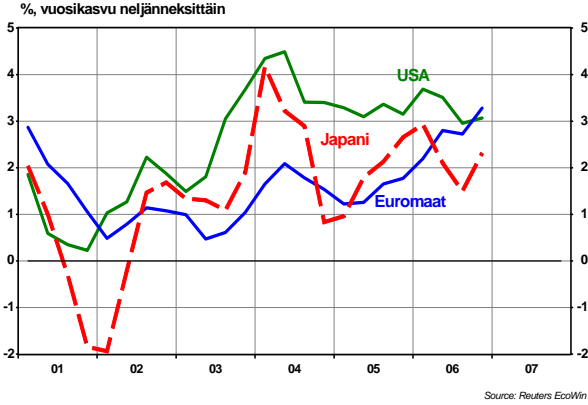
Venäjän talous on kasvanut 6-7 prosenttia vuonna 2006. Teollisuustuotannon nousu on ollut hieman tätä hitaampaa, mutta kotimainen kysyntä on kohonnut vauhdilla. Hyvähintainen öljy pitää kehityksen samankaltaisena myös vuonna 2007. *Baltianmaissa* taloudet ovat vuonna 2006 kasvaneet erittäin nopeasti. Virossa ja Latviassa kokonaistuotanto lisääntyi 11-12 prosenttia, ja Liettuaakin on ylletty lähes 8 prosentin nousuun. Baltiamaiden huippunopea kasvu on vauhdittanut inflaation sellaisiin lukemiin, että euroon liittymistä on jouduttu siirtämään muutamalla vuodella. Virossa ja Liettuaassa inflaatiovauhti liikkuu nyt yli 4 prosentissa ja Latviassa jopa yli 6 prosentissa. Vaihtotaseen vajeet ovat erittäin suuria kaikissa Baltianmaissa, Latviassa jopa runsaat 20 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Latvia joutuikin äskettäin devalvaatiohuhujen kohteeksi, jolloin markkinakorot pomppasivat hetkeksi korkeuksiin. Toistaiseksi spekulatiot näyttävät rauhoittuneen. Ylikuumenemispaineista huolimatta Baltiassa taloudet kasvanevat tänäkin vuonna vauhdikkaasti.

Uhkia aina riittää

Perusnäkemysten mukaan maailmantalous kasvaa tänä ja ensi vuonna verraten nopeasti. Toki riskit huonommallekin kehitykselle ovat koko ajan olemassa. Jos vaikkapa vajeiden ja velkojen kanssa painiva Yhdysvallat joutuu kääntämään taloutensa säästökuurille ennen kuin ylijäämämaat alkavat vastaavasti vähentää säästämistään, hidastusi maailmantalouden kasvu selvästi. Lisäksi Lähi-idän levottomuudet voivat johtaa negatiivisiin yllätyksiin öljymarkkinoilla. Tällaisten riskien todennäköisyyden arviointi on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta.

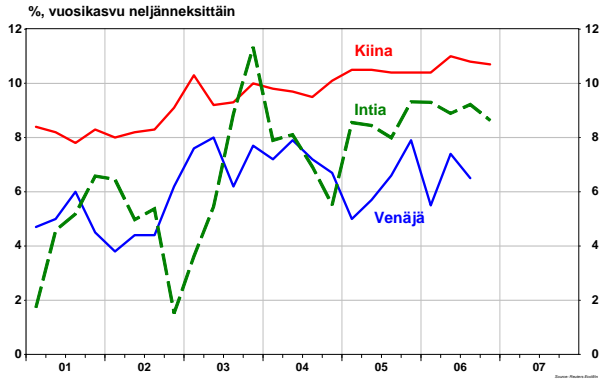
Kokonaistuotannon kasvu

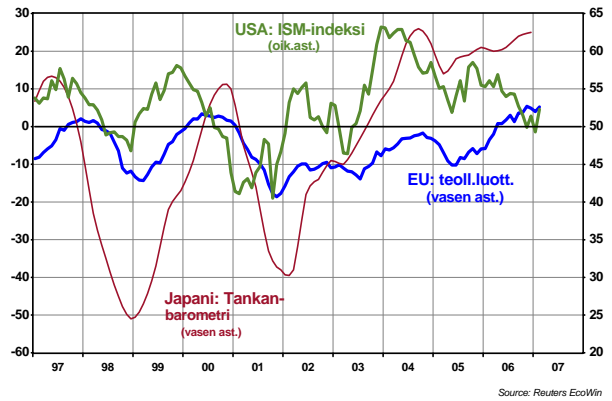
Kuluttajien luottamusindeksi

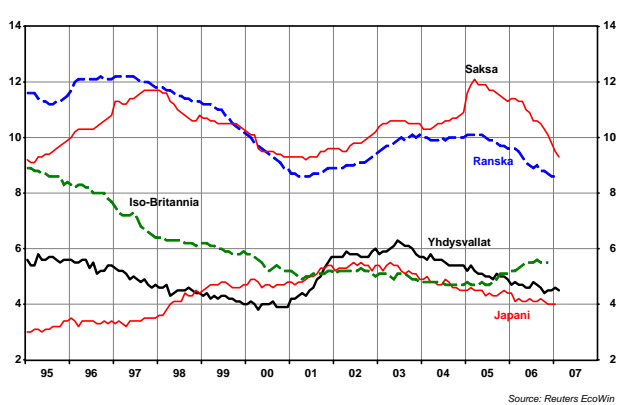
Kokonaistuotannon kasvu

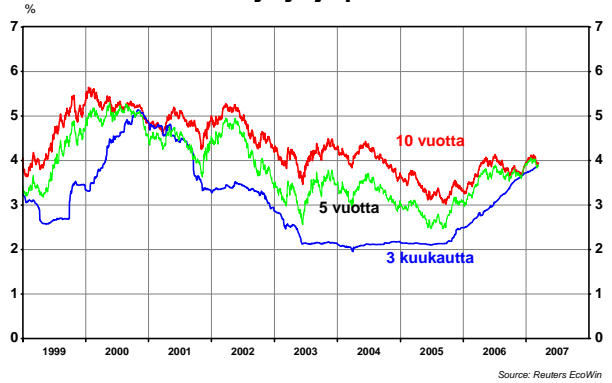
Teollisuuden suhdanneodotukset

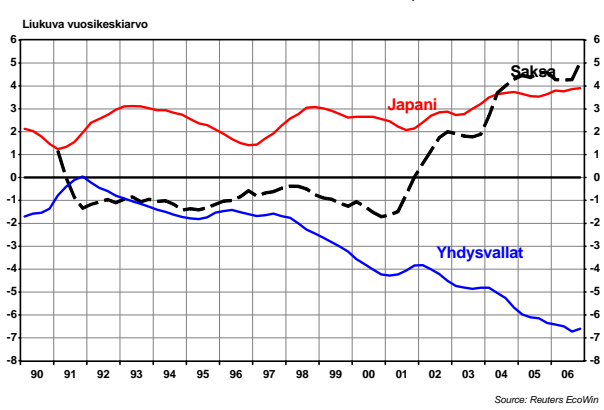
G5-maiden työttömyysaste

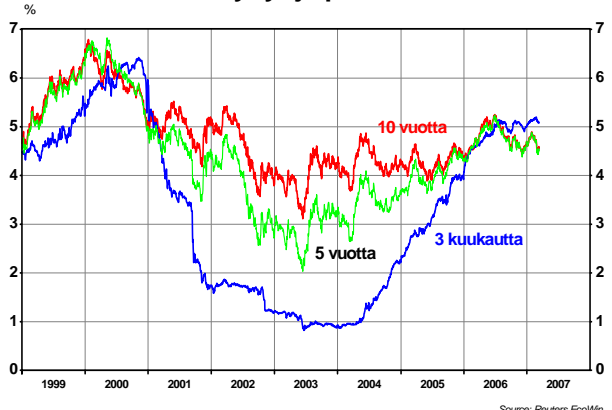
EMU: Lyhyt ja pitkä korko

Ulkoinen tasapaino

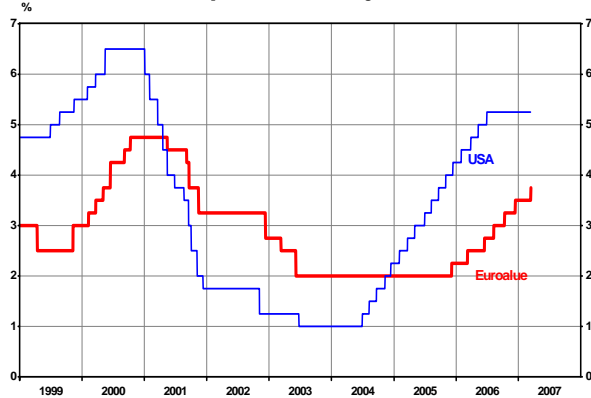

USA: Lyhyt ja pitkä korko

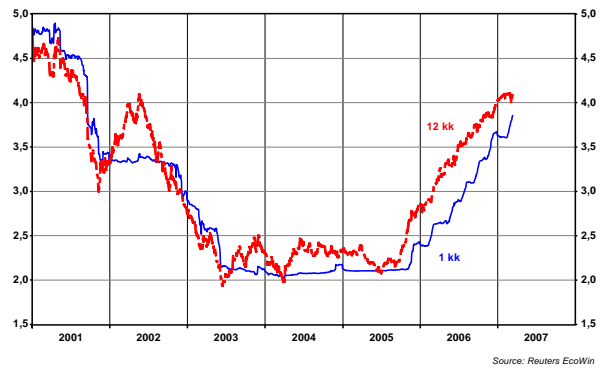

Keskuspankkien ohjaukorot

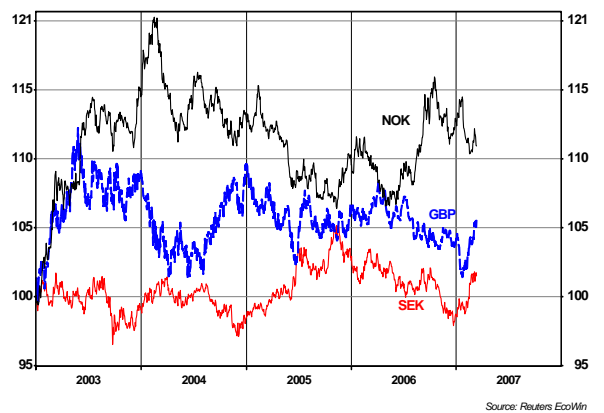
Euriborkorot, 1 ja 12 kuukautta

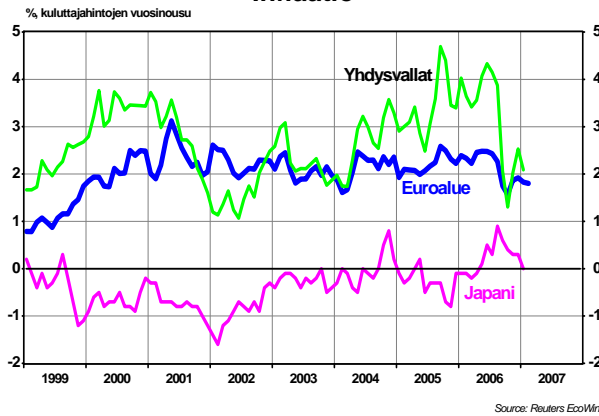
Euro / USD

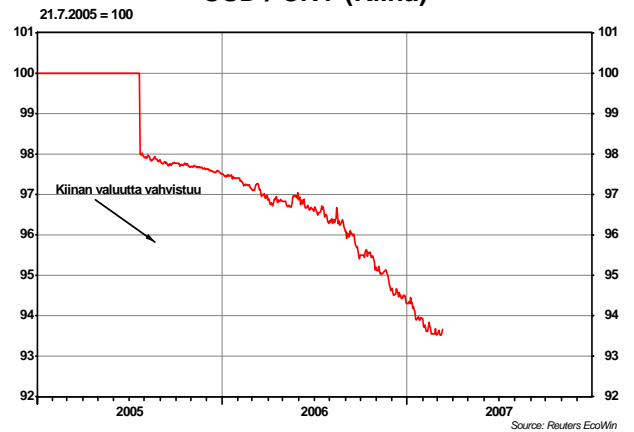
Indeksoidut EUR-kurssit 29.12.2002=100

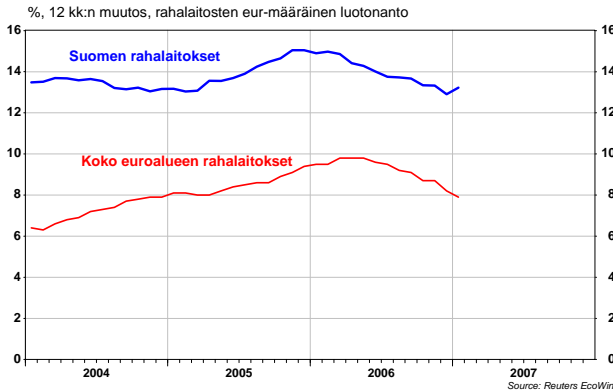
Inflaatio

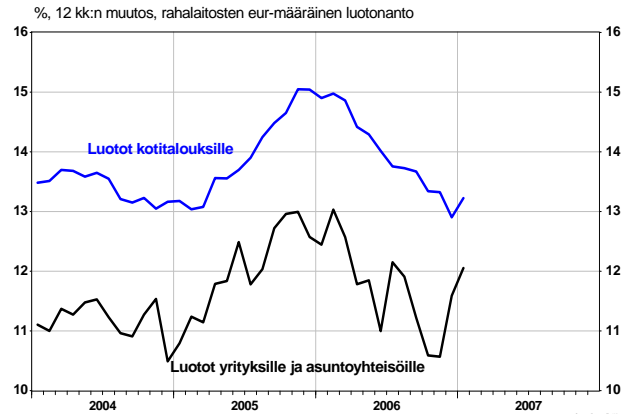
USD / CNY (Kiina)

Rahalaitosten luotot kotitalouksille

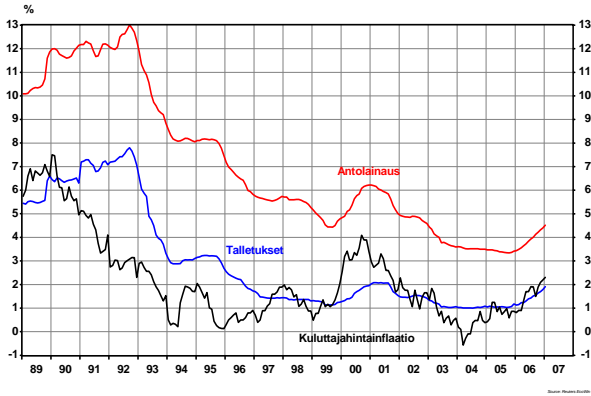

Suomi: Luotonannon kasvu

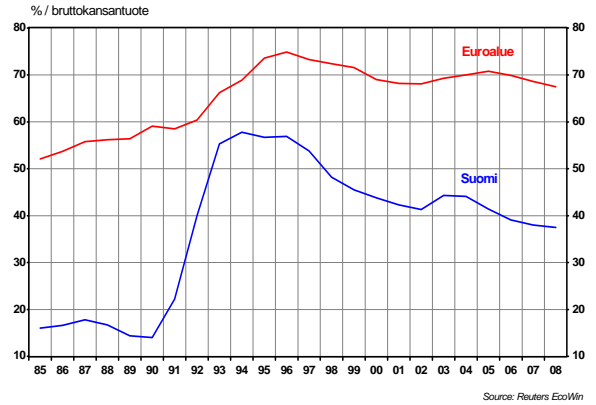

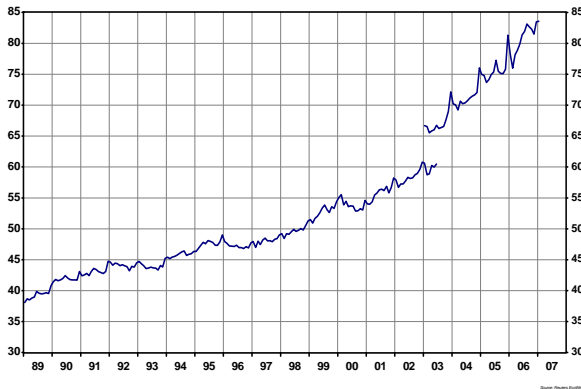
Euro-antolainauksen ja -talletusten korot sekä inflaatio Suomessa

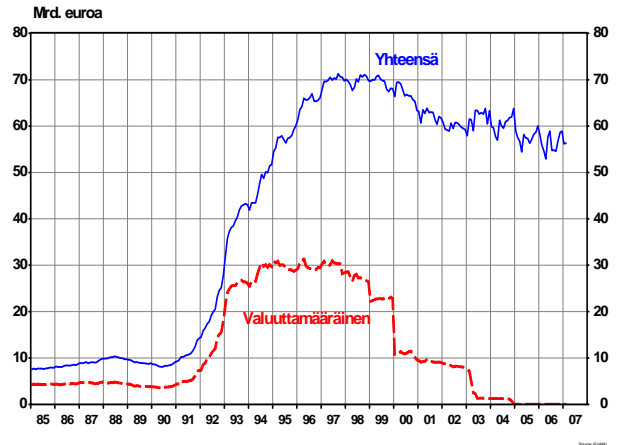
Julkinen bruttovelka

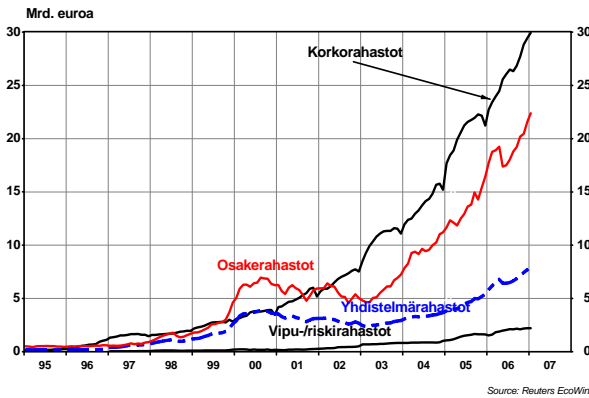
Yleisön eur-talletukset pankeissa 2003 alkaen tilastomuutos

Valtionvelka Suomessa

Sijoitusrahastot Suomessa rekisteröidyt

Valtiontalouden tasapaino: Mrd. eur, tulojäämä, liukuva vuosisumma

Suomi jatkaa suotuisalla kasvu-uralla

Suomessa tuotanto on kasvanut jo pitkään nopeammin kuin euromaissa keskimäärin. Vuonna 2006 kokonaistuotannon volyymi lisääntyi jopa 5,5 prosenttia. Työllisyys on parantunut hiljalleen, ja inflaatio on säilynyt maltillisena. Ulkomaankaupassa on jatkunut pitkäaikainen vientiylijäämä, ja valtiontaloudessa tulot ovat olleet menoja suuremmat jo seitsemän vuotta peräkkäin. Yritysten luottamusmittarit ovat Suomessa selvästi korkeammalla kuin euromaissa keskimäärin. Kuluttajinakin suomalaiset ovat optimismivertailussa maanosan huipulla. Tänä vuonna Suomen kokonaistuotanto lisääntyy kolmisen prosenttia, ja miltei samaan nousuun voidaan päästä myös vuonna 2008. Velkatasot pysyvät ongelmattomina niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla.

Vienti on lisääntynyt tukevasti

Vuosina 2004-2005 tavaroiden ja palvelujen viennin määrä lisääntyi noin 8 prosenttia vuodessa. Viime vuonna vauhti nopeutui noin 11 prosenttiin. Vuonna 2006 tavaraviennin volyymi kohosi jopa 13 prosenttia, mutta kahtena edellisenä vuotena hyvin voimakkaasti kasvanut palvelujen vienti lisääntyi enää runsaan prosentin. Tuonnin määrä lisääntyi viime vuonna runsaat 5 prosenttia, kun tavaratuonnin volyymi kasvoi lähes 8 prosenttia, mutta palveluja tuotiin 3 prosenttia vähemmän.

Suomen viennin ostovoimavaikutusta on kaventanut jo usean vuoden ajan ns. vaihtosuhteen heikkeneminen, eli vientihintojen heikompi kehitys suhteessa tuontihintoihin. Myös vuonna 2006 vientihinnat nousivat hitaammin kuin tuontihinnat, kun vientihinnat kohosivat 2,4 prosenttia ja tuontihinnat 6 prosenttia.

Metallien jalostuksen ja koneteollisuuden viennin arvo kasvoi viime vuonna 21 prosenttia. Kulkuneuvoteollisuuden viennin arvo lähes kaksinkertaistui runsaiden laivatoimitusten myötä. Sähköteknisen teollisuuden viennin arvo kohosi vain 3 prosenttia, kun toimialan vientihinnat alenivat edelleen. Metsäteollisuuden viennistä kertyi euroja 17 prosenttia edellistä vuotta enemmän. Valtaosa tästä noususta oli kuitenkin palautumista vuoden 2005 tuotantoseisokkien aiheuttamasta montusta.

Viennin kasvu jatkuu vuosina 2007 ja 2008, joskin hidastuen

Vuonna 2007 vientimarkkinoittemme olosuhteet ovat kohtalaisen hyvät. Talous kasvaa verraten nopeasti tärkeimmillä vientimarkkinoillamme. Valuuttakurssien näkökulmasta vientiyritystemme kilpailukyky on pysynyt hyvin vakaana jo neljän vuoden ajan. Tosin euroaluetta nopeampi työvoimakustannusten nousu on heikentänyt yritysten kilpailukykyä hiljalleen. Kuitenkin tilauskanta on monilla vientialoilla korkea, ja vapaata tuotantokapasiteettiäkin on käytettävissä, joskin sopivan työvoiman saanti aiheuttaa jo ongelmia esimerkiksi teknologiateollisuudessa. Viennin määrä voi kuitenkin kasvaa sekä tänä että ensi vuonna viitisen prosenttia.

Investointien nousu on jatkunut

Investointien määrä on kasvanut viimeksi kuluneiden neljän vuoden aikana keskimäärin 4 prosenttia vuodessa eli hieman nopeammin kuin bruttokansantuote. Samalla investointiaste (investoinnit / bkt) on palannut 1990-luvun lopun tasolle runsaaseen 19 prosenttiin. Se on kuitenkin pari prosenttiyksikköä alempi kuin euroalueella keskimäärin. Viime vuonna investointien volyymi kasvoi 5 prosenttia. Nousu oli tasavahvaa niin asuntoinvestoinneissa kuin muissakin rakennusinvestoinneissa sekä koneissa ja laitteissa.

Asuntoinvestointien kasvu näyttää hidastuvan, sillä uusien asuntojen aloitukset supistuivat viime vuonna. Samalla rakennuslupienkin kappalemäärä väheni. Myös muiden rakennusten aloitukset vähenivät, mutta erityisesti liike- ja toimistorakennusten rakennusluvut kasvoivat selvästi. Onkin ilmeistä, että talorakentaminen kasvaa tänäkin vuonna. Elinkeinoelämän keskusliiton tuorein investointikysely kertoo teollisuusinvestointien lisääntyvän tänä vuonna hieman nopeammin kuin edellisenä vuotena. Etenkin energia-alan investoinnit kasvavat selvästi. Kaiken kaikkiaan koko kansantalouden investoinnit kasvanevat tänä ja ensi vuonna kolmisen prosenttia.

Kuluttamista on lisätty tasaisesti

Yksityiset kulutusmenot ovat kasvaneet koko kuluvan vuosikymmenen keskimäärin runsaat 3 prosenttia vuodessa. Viime vuonna yksityinen kohosi 3 prosenttia eli hieman hitaammin kuin edellisenä vuotena. Päivittäistavaroiden sekä palvelujen kulutus lisääntyi reaalisesti 2 prosenttia, mutta kestopalveluiden ja muiden tavaroiden ostot kasvoivat 6 prosenttia. Kotitalouksien tulojen ostovoima on kohonnut kahtena viime vuotena vajaat 2 prosenttia vuodessa, joten säästämisaste on alentunut.

Kotitalouksien ostovoima kasvaa myös vuonna 2007, koska palkat nousevat noin 3 prosenttia, ja inflaatio pysyy hillittynä. Kulutuksen kasvu jäänee tänä ja ensi vuonna viime vuosia hitaammaksi, koska työllisyyden paraneminen vaimenee, ja velat ovat nousseet.

Tuotanto kasvaa kohtuullista tahtia

Vuoden 2006 bruttokansantuote kasvoi 5,5 prosenttia. Kertaluonteista potkua (ainakin prosenttiyksikön) nousulle antoi se, että edellisenä vuotena pidettiin paperitehtaat seissoksissa noin seitsemän viikon ajan. Teollisuustuotanto lisääntyi peräti 11 prosenttia, rakentaminen 5 prosenttia, kauppa 6,5 prosenttia ja liikennekin lähes 4 prosenttia.

Vuonna 2007 bruttokansantuotteen kasvu hidastuu 3 prosentin paikkeille. Teollisuuden vauhti vaimenee selvästi, eikä kauppakaan yllä enää viime vuoden lukemiin. Asuntotuotannon vaimuus jarruttaa rakentamisen kasvuvauhtia. Vuonna 2008 Suomen kokonaistuotanto voi lisääntyä lähes 3 prosentin tahtia. Näin ollen Suomi on säilyttämässä pitkäaikaisen asemansa euromaiden kasvuvvertailun kärkikastissa.

Työllisyys on lisääntynyt ja työttömyys vähentynyt

Työllisten määrä kasvoi vuonna 2006 keskimäärin 1,8 prosenttia eli noin 43 000 henkilöä. Edellisen vuoden nousu oli hieman pienempi. Työllisten määrä kasvoi viime vuonna rakentamisessa ja yksityisissä palveluissa noin 3 prosenttia ja teollisuudessaakin prosentin verran. Työttömyysaste aleni 7,7 prosenttiin edellisen vuoden 8,4 prosentista. Työttömänä oli viime vuonna keskimäärin 204 000 henkilöä eli noin 15 000 vähemmän kuin edellisenä vuotena. Avoimia työpaikkoja oli viime vuonna ennätysmäärä. Tilastokeskuksen toimipaikkatiedustelun mukaan niitä oli 55 000 ja työvoimatoimistojen rekistereissäkin 34 000.

Työllisyyden voidaan odottaa paranevan hieman sekä tänä että ensi vuonna. Nousu jäänee kuitenkin kahta edellistä vuotta hitaammaksi, sillä työvoimapula jarruttaa joitakin toimialoja. Työttömyysaste lähentyy vuosikeskiarvona 7 prosenttia, mutta sen alle ei päästäne tällä ennusteajaksolla.

Inflaatio on hieman vauhdittunut

Vuonna 2006 kuluttajahinnat kohosivat 1,6 prosenttia eli seitsemän kymmenystä enemmän kuin edellisenä vuotena. Kuluvaan vuoteen alussa inflaatio on kohonnut jo hieman yli 2 prosenttiin. Tosin EU:ssa harmonisoidulla tavalla mitaten Suomen inflaatio on edelleen alle 1,5 prosentissa. Harmonisoidussa indeksissä ei ole mukana valtaosaa omistusasumisen kustannuksista eikä lainakorkoja.

Vuonna 2007 kansallinen inflaatio asettunee vuosikeskiarvona juuri ja juuri 2 prosentin alle, eikä ensi vuodellekaan ole odotettavissa inflaation nopeutumista. Korkojen sekä asuntojen vaikutus vuosinousuun on jatkossa jäämässä viime vuotta vähäisemmäksi.

Ulkomaankaupassa on tukeva ylijäämä

Tavaraviennin arvo oli vuonna 2006 vajaat 10 mrd. euroa suurempi kuin tavaratuonnin arvo, ja koko vaihtotasekin oli 10 miljardia tuloylijäämäinen. Täten ylijäämä kasvoi edellisestä vuodesta yli 2 mrd. euroa. Tavarakaupan ohella palvelujen ulkomaankaupasta kertyi ylijäämää. Sekä viime että edellisenä vuotena palvelutaseen ylijäämä oli noin 1,5 mrd. euroa.

Vientitulojen ylijäämä suhteessa tuontimenoihin on sen verran suuri, että vaihtotase säilyy automaattisesti ylijäämäisenä sekä tänä että ensi vuonna. Tuleva vaihtosuhteen kehitys sitten rakaisee, onko ylijäämä viime vuotta pienempi vai suurempi. Tässä ennusteessa on päädytty noin 9-10 mrd. euron vuotuisiin ylijäämiin.

Valtiontaloudessa on alkanut kahdeksas ylijäämävuosi

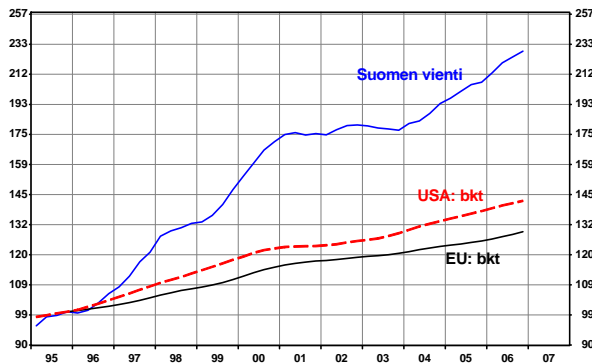
Valtiontalouden verotulot olivat vuoden 2006 tammi-marraskuussa 7 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kokonaistulot olivat silti vain 2 prosenttia edellisvuotta suuremmat, koska korkotulot ja voiton tuloutukset ovat supistuneet selvästi. Valtiontalouden menot ovat samalla kasvaneet 4 prosenttia, mutta kassatulojen yhteismäärä oli silti 2,6 mrd. euroa kassamenoja suurempi. Mikäli budjetti pitää vähänkin paikkansa, on valtiontaloudessa menossa jo kahdeksas tuloylijäämän vuosi.

Valtion bruttovelka oli kuluvaan vuoteen helmikuun lopussa runsaat 56 mrd. euroa. Viime aikoina velkaa ei ole enää lyhennetty, mutta suuruudeltaan se on ongelmaton. Onhan se suhteessa bruttokansantuotteeseen enää vain 35 prosenttia. Viime vuosikymmenen lopulla tämä tunnusluku liikkui 70 prosentin paikkeilla. Jatkossa poliittiset valinnat ratkaisevat valtionvelan tason. Ainakin mahdollista sitä on lyhentää edelleen.

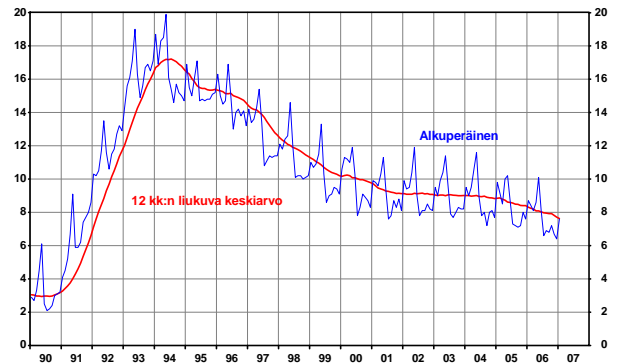

KOTIMAISET SUHDANTEET

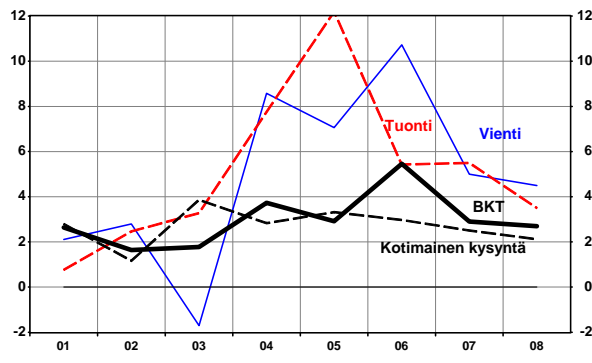
Suomen vienti ja vientimarkkinat 1995=100, volyymin liukuva vuosisumma

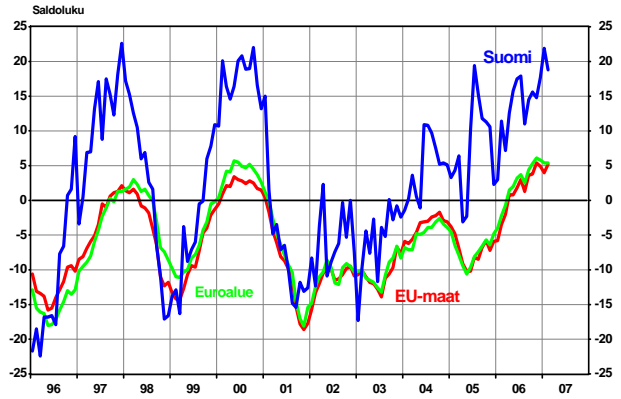
Työttömyysaste %

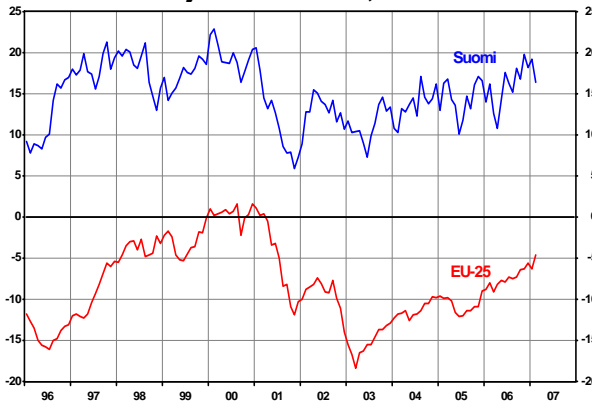
Kysyntä ja tarjonta Volyymin vuosimuutos, %

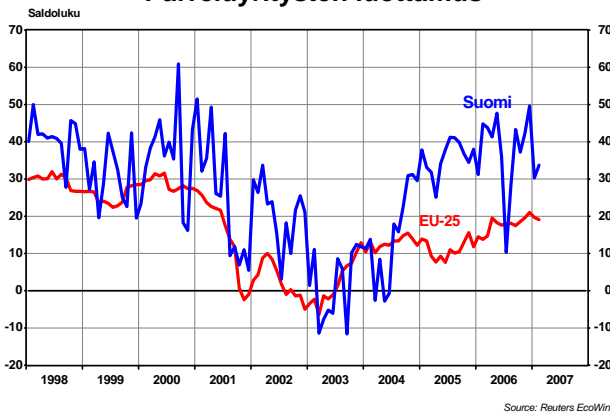
Teollisuuden luottamus

Kuluttajien luottamus, saldoluku

Palveluyritysten luottamus

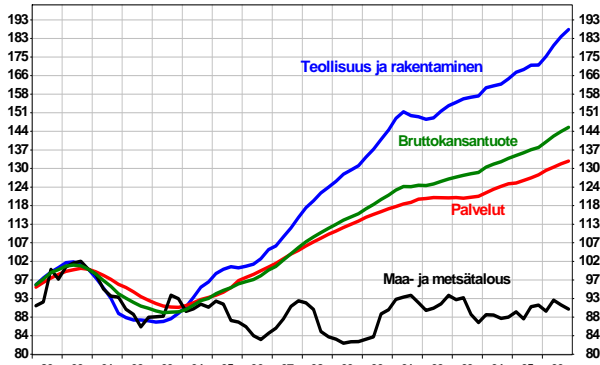
KYSYNNÄN JA TARJONNAN TASE

Määrän muutos, %	2005	2006	2007	2008
Bkt	2.9	5.5	2.9	2.7
Tuonti	12.2	5.4	5.5	3.5
Vienti	7.1	10.7	5.0	4.5
Kulutus	3.2	2.3	2.2	2.0
-yksityinen	3.8	3.0	2.5	2.2
-julkisen	1.7	0.9	1.5	1.5
Investoinnit	3.7	5.1	3.5	2.5
-yksityiset	6.4	5.6	4.0	2.5
-julkiset	-10.7	1.8	2.0	2.0
Työttömyysaste, %	8.4	7.7	7.4	7.2

Ennusteet: Sampo Pankki Oyj/ Ekonomistit

Tuotanto päätoimialoittain

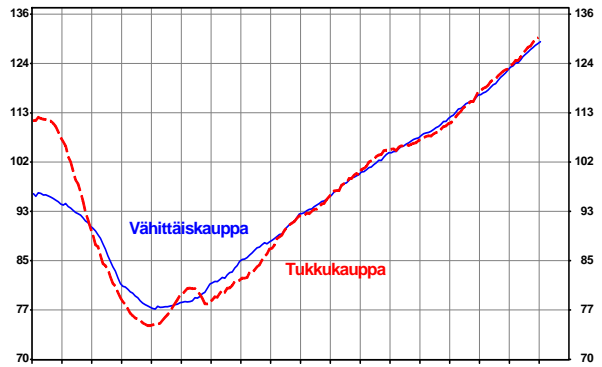
1990 = 100, Volyyymi-indeksit

Source: Reuters EcoWin

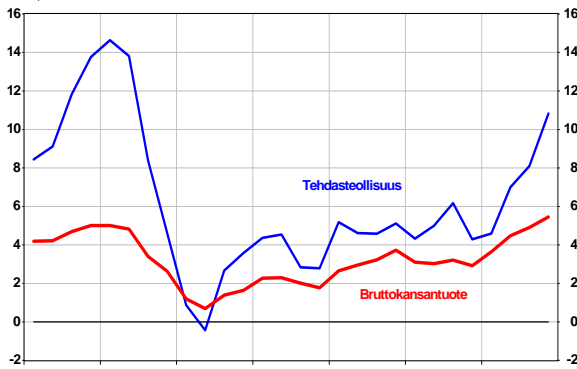
Kaupan myynti

12 kk:n liukuva keskiarvo, 2000 = 100

Tuotannon kasvu

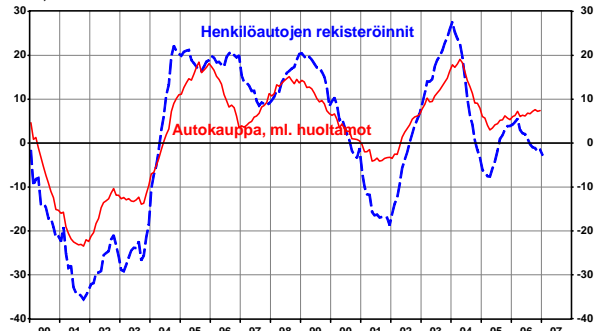
% vuosimuutos liukuvasta vuosisummasta

Source: Reuters EcoWin

Autokaupan volyyymi

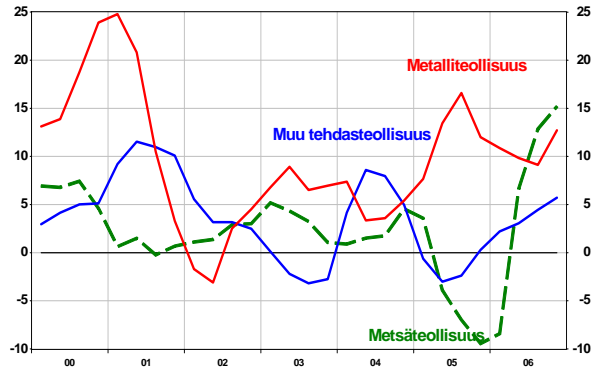
% vuosikasvu liukuvasta vuosisummasta

Source: Reuters EcoWin

Tehdasteollisuuden tuotannon kasvu

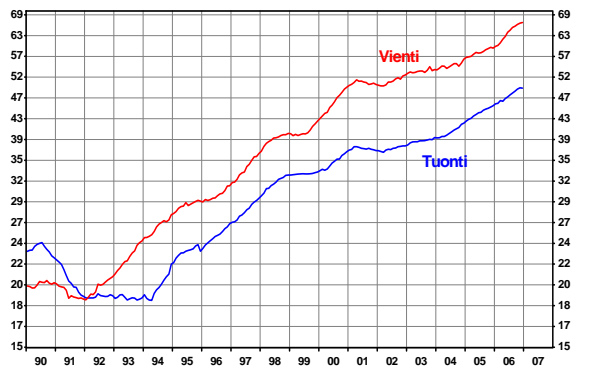
% vuosimuutos liukuvasta vuosisummasta

Source: Reuters EcoWin

Tavaravienti ja tuonti

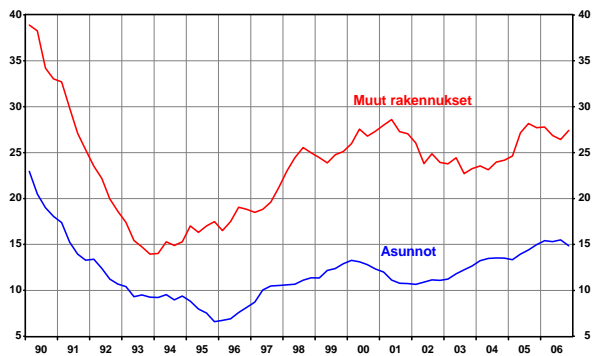
2000-hintainen liukuva vuosisumma, mrd. eur

Source: Reuters EcoWin

Rakentamisen käynnistyminen

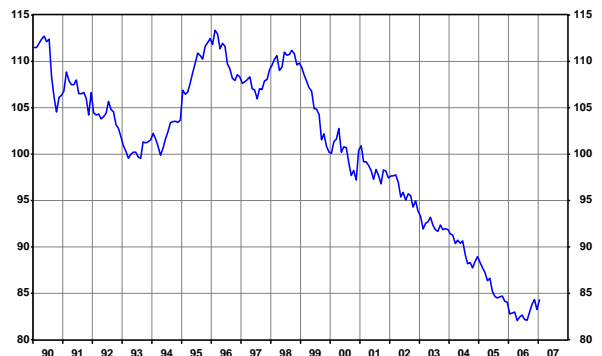
Uusien rakennusten aloitukset, liukuva vuosisumma, milj. m³

Source: Reuters EcoWin

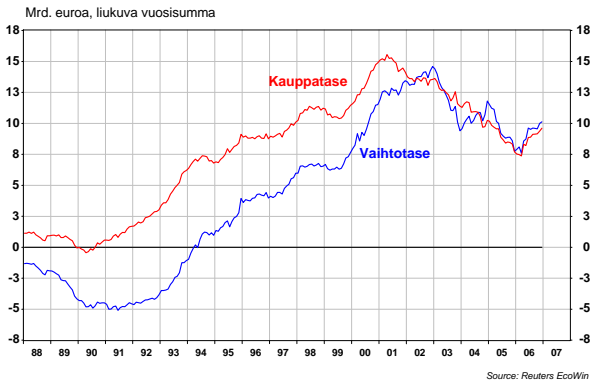
Ulkomaankaupan vaihtosuhte

Vientihinnat / tuontihinnat, 2000=100

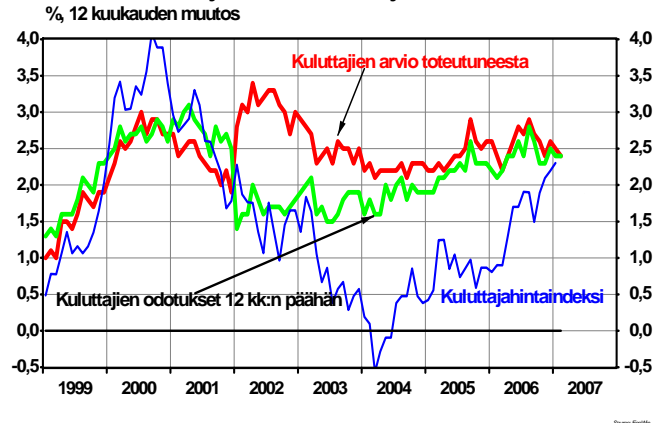

Source: Reuters EcoWin

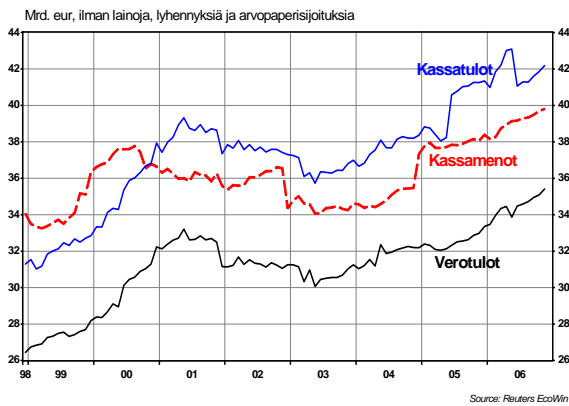
Kauppa- ja vaihtotase
Liukuva vuosisumma, mrd. eur

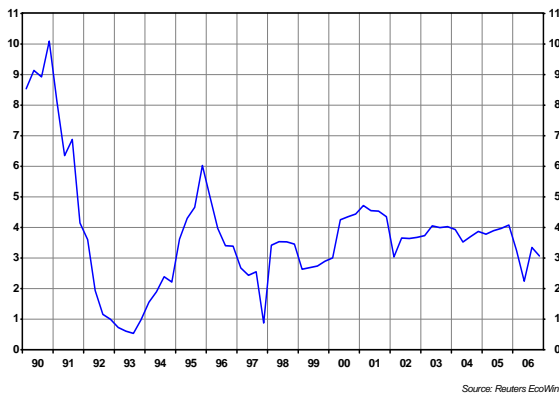
Kuluttajien inflaatioarvio ja -odotukset

Valtion tulot ja menot
Liukuva vuosisumma

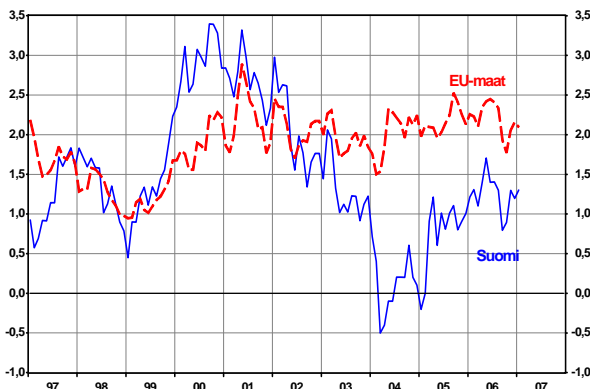

Palkansaajien ansiotaso
Vuosi muutos, %

Kuluttajahinnat

Vuosi muutos, % ,EU-harmonisoitu indeksi

KUSTANNUKSET JA HINNAT

Vuosi muutos, %	2005	2006	2007	2008
Ansiotaso	3.9	3.0	2.7	3.0
Kuluttajahinnat	0.9	1.6	1.8	1.7

ULKONEN TASAPAINO

Mrd. Eur	2005	2006	2007	2008
Kauppatase	7.7	9.6	9.2	9.2
Vaihtotase	7.8	10.1	9.5	9.5
Vaihtotase / bkt, %	5.0	6.0	5.4	5.2

ENNUSTEVERTAILUA

	Ennuste vuodelle 2007						Ennuste vuodelle 2008					
	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP
KYSYNTÄ JA TARJONTA												
Määrän muutos, %												
BKT	2.9	3.0	2.7	3.0	3.5	3.2	2.7	..	2.3	2.7
Tuonti	5.5	5.2	7.2	4.5	4.5	7.7	3.5	..	4.5	6.4
Vienti	5.0	6.1	6.5	5.5	6.2	7.3	4.5	..	3.8	6.3
Kulutusmenot	2.2	2.1	2.3	2.3	2.3	2.6	2.0	..	2.2
- yksityiset	2.5	2.7	2.4	2.9	2.5	3.4	2.2	..	2.3	3.0
- julkiset	1.5	0.8	1.9	1.0	1.8	0.8	1.5	..	1.8	1.8
Kiinteät investoinnit	3.5	3.7	5.2	3.2	4.0	3.7	2.5	..	2.0	2.5
TALOUDEN TASAPAINO												
Vaihtotase, mrd. Eur	9.5	8.7	::	9.2	10.4	7.7	9.5	..	::	7.2
Kuluttajahinnat, %	1.8	1.4	1.8	1.4	1.4	1.8	1.7	..	1.8	1.7
Ansiotason muutos, %	2.7	2.5	2.7	..	2.8	3.1	3.0	..	3.7	3.7
Työttömyysaste, %	7.4	7.4	7.5	7.4	7.3	7.5	7.2	..	7.2	7.5

Ennustaja:	Julkaistu:	Ennustaja:	Julkaistu:
Sampo Pankki Oyj	Maaliskuussa 2007	Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA)	Syyskuussa 2006
Valtiovarainministeriö (VM)	Joulukuussa 2006	Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos (PTT)	Syyskuussa 2006
Suomen Pankki (SP)	Syyskuussa 2006	Palkansaajien tutkimuslaitos (PT)	Elokuussa 2006

Tässä katsauksessa on käytetty yleisön saatavilla olevia tietoja.

Keskeiset tilastolähteet ovat: EcoWin, Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Tullihallitus.

Tähän raporttiin sisältyvää informaatiota ei tule pitää Sampo Pankki Oyj:n tai sen tytäryritysten suosituksena millekään taloustoimelle.

Tähän dokumenttiin sisältyy informaatiota ja näkemyksiä, jotka Sampo Pankki on koonnut ja muodostanut luotettavana pidettävistä lähteistä.

Sampo Pankki, pankin tytäryritykset, johto tai työntekijät eivät vastaa niiden täsmällisyydestä, täydellisyydestä tai oikeellisuudesta.

Kaikkia mielipiteitä tai arvioita, jotka on esitetty tässä raportissa, voidaan muuttaa ilman etukäteisvaroitusta. Raportin lukijan tulisi keskustella sijoitusneuvojan tai muun sopivaksi katsottavan neuvonantajan kanssa ennen ryhtymistään taloustoimiin.

[Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat](#)

[Lainattaessa lähde mainittava](#)

[Päätoimittaja Lauri Uotila](#)
[Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit](#)
 PL 1026, 00075 SAMPOPANKKI
 Vaihde 010 515 15

ISSN 0788-6284